

دانشگاه علامه طباطبائی
دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی

پایان نامه

جهت دریافت درجه کارشناسی ارشد رشته مشاوره مدرسه

موضوع

هنجاریابی آزمون انگیزه کسب تأیید (AMT) در بین
دانش آموزان دبیرستانی شهر تهران

استاد راهنما:

دکتر ابوالفضل کرمی

استاد مشاور:

دکتر نورعلی فرخی

استاد داور:

دکتر علی دلاور

پژوهشگر:

طاهره فضائلی

تابستان ۱۳۸۷

تقدیم به

آنکه از محضر کریم تو دست خالی بازگردد دچار قبلی بزرگ است زیرا در آستان تو

خواست عین اجابت است و سؤال عین جواب

کریم این کار کوچک را به آستان توی آسمانی تقدیم می کنم تنها به اسم تو

یا حسن بن علی

تشکر و قدر دانی

با تشکر از استاد محترم آقای دکتر کرمی که در این راه سخت مرا تنها نگذاشتند و تشکر خالصانه ی من از آقای دکتر فرخی که دغدغه های مرا باور داشتند و با تشکر از آقای دکتر دلاور که داوری این پایان نامه را قبول زحمت کردند .

چکیده

هدف از این پژوهش هنجاریابی آزمون انگیزه تایید برای دانش آموزان مقطع متوسطه شهر تهران می باشد. نمونه پژوهش را ۵۰۰ نفر دانش آموز (۲۵۰ دختر، ۲۵۰ پسر) تشکیل داده اند که به روش نمونه گیری تصادفی خوشه ای چند مرحله ای از مناطق ۱۹ گانه شهر تهران انتخاب شده اند. ابزار مورد استفاده در این پرسشنامه انگیزه تایید با ترجمه کرمی است که دارای ۷۲ سوال می باشد. این پرسشنامه در مرحله مقدماتی روی ۵۰ نفر اجرا شد و پس از تحلیل سوالات، پرسشنامه نهایی با ۵۴ سوال مورد بررسی قرار گرفت.

پایایی آزمون به طریق بازآزمایی ۰/۸۳ و همسانی درونی با استفاده از کودر ریچاردسون ۲۰، ۰/۷۵ به دست آمده است. نتایج حاکی از آن است که آزمون انگیزه تایید از نظر ویژگیهای روانسنجی برای استفاده در مراکز مشاوره و درمان آزمون مناسبی است.

روایی آزمون از طریق روایی محتوایی و روایی سازه مورد بررسی قرار گرفت. برای بررسی روایی محتوایی نظر متخصصان جمع آوری شد و برای بررسی روایی سازه از همبستگی با سایر آزمونها (روایی همگرا و واگرا) و همبستگی بین خرده آزمونها (عامل های سازنده آزمون) استفاده شد. بررسی روایی همگرا با آزمون اضطراب و همبستگی ۰/۳۰ و روایی واگرا با آزمون عزت نفس و همبستگی ۰/۳۵- نشانه هایی از روایی سازه را نشان داده اند. همبستگی بین خرده آزمونها نشان داد که همه عوامل، سازه تأیید جویی را می سنجد و همچنین میزان همبستگی بین عوامل در حد متوسطی است پس آزمون از روایی مناسبی برخوردار است. جهت بررسی ساختار عاملی پرسشنامه از روش تحلیل عوامل استفاده شد. در تحلیل عوامل ۶ عامل از ۷ عامل نسخه اصلی مورد تأیید قرار گرفت.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فصل اول: کلیات تحقیق	
مقدمه	۲
بیان مسئله	۵
اهمیت و ضرورت پژوهش	۷
سوالهای تحقیق	۱۰
اهداف تحقیق	۱۱
- هدف کلی	۱۱
- هدف جزئی	۱۱
تعاریف مفاهیم و واژگان اختصاصی طرح	۱۱
فصل دوم: ادبیات و پیشینه‌ی تحقیق	
مقدمه	۱۴
نیاز	۱۵
انواع نیاز	۱۶
انگیزه‌ها در سطح بقای نفس	۱۷
- انگیزه نظم، فهم، پیش‌بینی	۱۷
- انگیزه کفایت، شایستگی و امنیت	۱۸
- انگیزه محبت و وابستگی	۱۸
- انگیزه عزت نفس، ارزش داشتن و هویت	۱۹
- انگیزه ارزش، معنی، هدف و امید	۱۹
- انگیزه تعلق، پذیرش، تأیید جویی	۱۹
تأیید جویی در آینه نظریه‌ها	۲۰
فروید	۲۰
آدلر	۲۲
یونگ	۲۳
هورنای	۲۴
موری	۲۵
پرز	۲۶

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۲۷	اریک فروم
۲۸	راجرز
۲۹	مزلو
۲۹	اریک برن
۳۰	هارثون
۳۱	الیس
۳۲	رولومی
۳۴	مبنای نظری تست
۳۴	جولین راتر
۳۶	تأیید جو چه کسی است؟
۳۷	تصویر تأیید جو در تابلوی خانواده و کودکی
۴۵	نوجوانی
۴۹	نمونه‌ای از آزمایشاتی که منجر به کشف برخی از صفات فرد تأیید جو شد
۵۱	ویژگی‌های افراد تأیید جو
۵۵	تأیید جویی در برابر رشد جویی
۵۷	مؤلفه‌های تأیید جویی
۵۷	- رفتار هنجاری
۵۸	- هم‌رنگی اجتماعی
۵۹	- خودنمایی مثبت
۶۰	- حالت دفاعی داشتن
۶۱	- وابستگی
۶۱	- پاسخدهی اجتماعی
۶۲	- تأیید اجتماعی
۶۲	تأثیر سن و جنس بر تأیید جویی
۶۶	شرایطی که نیاز به تأیید جویی را فعال می‌کند
۶۶	اضطراب
۶۸	عزت نفس
۷۰	رابطه تأیید جویی، اضطراب و عزت نفس

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۷۲.....	مبانی نظری آزمون سازی و هنجاریابی
۷۲.....	تعریف اندازه‌گیری
۷۲.....	آزمون
۷۳.....	مراحل ساختن آزمون‌های استاندارد شده
۷۳.....	تعیین هدف‌های تهیه آزمون
۷۴.....	تهیه محتوای فرم تجربی آزمون
۷۴.....	اجرای فرم تجربی آزمون
۷۵.....	تجزیه و تحلیل سؤالات آزمون
۷۵.....	وارسی تجزیه و تحلیل سؤالات آزمون
۷۶.....	تهیه و تنظیم جداول فرم آزمون
۷۶.....	مطالعه در مورد روایی ملاکی و روایی سازه آزمون
۷۶.....	درجه‌بندی
۷۷.....	ویژگی‌های آزمون
۷۷.....	- پایایی
۷۹.....	- روایی
۷۹.....	الف: روایی محتوایی
۸۰.....	ب: روایی ملاکی
۸۰.....	ج: روایی سازه
۸۱.....	استاندارد بودن
۸۱.....	نظریه‌های آزمون
۸۱.....	نظریه کلاسیک آزمون
۸۳.....	نظریه نوین آزمون
۸۵.....	روش‌ها و ابزارهای اندازه‌گیری که به نوعی تأیید جویی را می‌سازند
۹۱.....	پژوهش‌ها
۹۱.....	داخلی
۹۲.....	خارجی

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فصل سوم: روش تحقیق	
مقدمه	۱۰۲
طرح تحقیق	۱۰۲
تبیین و تعریف جامعه آماری	۱۰۳
جامعه آماری	۱۰۳
- حجم نمونه و روش نمونه‌گیری	۱۰۳
الف : حجم نمونه	۱۰۴
ب: روش نمونه‌گیری	۱۰۵
ابزار اندازه‌گیری	۱۰۶
پایایی مقدماتی	۱۰۸
- پایایی بازآزمایی	۱۰۸
- پایایی همسانی درونی	۱۰۹
روائی مقدماتی	۱۰۹
- روایی محتوایی	۱۰۹
- روایی سازه	۱۱۰
روش اجرا	۱۱۱
مقیاس عزت نفس رزنبرگ	۱۱۲
مقیاس اضطراب زانک	۱۱۳
روش تجزیه و تحلیل داده‌ها	۱۱۵
فصل چهارم: تجزیه و تحلیل داده‌ها	
پیشگفتار	۱۱۸
الف) خصوصیات جمعیتی گروه نمونه	۱۱۸
ب) یافته‌های پژوهش، تجزیه و تحلیل و پاسخ به سؤال‌های پژوهش	۱۲۰
سوال ۱ (پایانی)	۱۲۰
- روش بازآزمایی	۱۲۰
- روش همسانی درونی	۱۲۱
سوال ۲ (روایی)	۱۲۳
- روایی محتوایی	۱۲۳

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۲۳	- روایی سازه
۱۲۴	الف) همبستگی با سایر آزمون‌ها
۱۲۵	ب) همبستگی بین خرده آزمون‌ها
۱۲۶	سوال ۳ (عوامل تشکیل دهنده آزمون)
۱۲۶	اجرای تحلیل عاملی
۱۲۹	چرخش عامل‌ها
۱۳۳	تفسیر و نامگذاری عامل‌ها
۱۳۵	سوال ۴ (تفاوت بین نمرات دانش آموزان دختر و پسر)
۱۳۶	سوال ۵ (تفاوت بین نمرات پایه‌های مختلف تحصیلی)
۱۴۱	سوال ۶ (نرم‌های آزمون انگیزه تایید)
	فصل پنجم : بحث و نتیجه‌گیری
۱۴۹	پیشگفتار
۱۴۹	فرایند طی شده
۱۵۱	بحث و نتیجه‌گیری
۱۵۷	محدودیت‌های پژوهش
۱۵۷	پیشنهادات
۱۵۸	کاربرد پژوهش
۱۵۹	منابع
	پیوست

فهرست جداول و نمودارها

- ۴-۱. توزیع فراوانی و درصدی دانش‌آموزان بر اساس جنسیت ۱۱۸
- ۴-۲. توزیع فراوانی و درصدی دانش‌آموزان بر اساس پایه تحصیلی ۱۱۹
- ۴-۳. توزیع فراوانی دانش‌آموزان بر اساس تفکیک جنسیت و پایه تحصیلی ۱۱۹
- ۴-۴. شاخص‌های همسانی درونی سوالات آزمون انگیزه تأیید ۱۲۱
- ۴-۵. ضریب همبستگی آزمون‌های انگیزه تأیید، عزت نفس، اضطراب ۱۲۴
- ۴-۶. ماتریس ضرایب همبستگی بین عوامل و نمرات کل آزمون انگیزه تأیید ۱۲۵
- ۴-۷. نتایج آزمون بارلتک و KMO ۱۲۶
- ۴-۸. شاخص‌های آماری پرسشنامه حاصل از اجرای تحلیل عامل‌ها ۱۲۷
- ۴-۹. مشخصه‌های نهایی ۷ عامل اولیه ۱۲۹
- ۴-۱۰. ماتریس عاملی چرخش یافته پرسشنامه با روش واریماکس بر پایه ۶ عامل ۱۳۱
- ۴-۱۱. آزمون t مستقل دانش‌آموزان دختر و پسر در انگیزه تأیید و عامل‌های مرتبط با آن ۱۳۵
- ۴-۱۲. آزمون تحلیل واریانس یکطرفه بین پایه‌های تحصیلی و آزمون انگیزه تأیید ۱۳۶
- ۴-۱۳. آزمون تحلیل واریانس یک طرفه بین پایه‌های تحصیلی در عامل پاسخدهی اجتماعی ۱۳۷
- ۴-۱۴. آزمون تحلیل واریانس یک طرفه بین پایه‌های تحصیلی در عامل حالت دفاعی داشتن ۱۳۸
- ۴-۱۵. آزمون تحلیل واریانس یک طرفه بین پایه‌های تحصیلی در عامل هم‌رنگی اجتماعی ۱۳۹
- ۴-۱۶. آزمون تحلیل واریانس یک طرفه بین پایه‌های تحصیلی در عامل خودنمایی مثبت ۱۳۹
- ۴-۱۷. آزمون تحلیل واریانس یک طرفه بین پایه‌های تحصیلی در عامل تأیید اجتماعی ۱۴۰
- ۴-۱۸. آزمون تحلیل واریانس یک طرفه بین پایه‌های تحصیلی در عامل رفتار هنجاری ۱۴۱
- ۴-۱۹. میانگین انحراف معیار عامل‌های بدست آمده ۱۴۲
- ۴-۲۰. نمره‌های هنجار شده آزمودنی‌ها در آزمون انگیزه تأیید ۱۴۳
- ۴-۲۱. نمره‌های هنجار شده آزمودنی‌ها در خرده مقیاس پاسخدهی اجتماعی ۱۴۴
- ۴-۲۲. نمره‌های هنجار شده آزمودنی‌ها در خرده مقیاس حالت دفاعی داشتن ۱۴۴
- ۴-۲۳. نمره‌های هنجار شده آزمودنی‌ها در خرده مقیاس هم‌رنگی اجتماعی ۱۴۵
- ۴-۲۴. نمره‌های هنجار شده آزمودنی‌ها در خرده مقیاس خودنمایی مثبت ۱۴۵
- ۴-۲۵. نمره‌های هنجار شده آزمودنی‌ها در خرده مقیاس تأیید اجتماعی ۱۴۶
- ۴-۲۶. نمره‌های هنجار شده آزمودنی‌ها در خرده مقیاس رفتار هنجاری ۱۴۶
- ۴-۲۷. تبدیل داده‌های کمی به کیفی ۱۴۶

نمودار

- ۴-۱. نمودار اسکری پرسشنامه انگیزه تأیید ۱۳۰
- ۴-۲. نیم‌رخ نمونه موردبررسی در آزمون انگیزه تأیید ۱۴۷

فصل اول

کلیات تحقیق

مقدمه

انگیزش^۱ موضوعی نیست که تنها در سالهای اخیر مورد توجه قرار گرفته باشد. این مفهوم از دیرباز مورد عنایت فلاسفه، اندیشمندان و بویژه مربیان بزرگ بوده است، به استثنای مطالعات علمی - تجربی که در چند دهه اخیر از انگیزش به عمل آمده، بیشتر نگرشها در این ارتباط بعد فلسفی داشته و الگوی مشخص و فراگیری که مشکلات نوجوانان و جوانان را حل کند مطرح نشده است (مزلو، ۱۹۸۵، ترجمه رضوانی، ۱۳۷۴).

از نظر مورگان و کینگ^۲ (۱۹۸۴) بررسی انگیزش گامی است اساسی در جهت شناخت رفتار آدمی. در حقیقت با بررسی انگیزش می‌خواهیم بدانیم سرچشمه رفتار آدمی و نیرویی که او را به حرکت وامی‌دارد چیست؟

چرا یک فرد بجای اینکه بخوابد، بیدار و فعال است؟ چرا روی یک تکلیف فعالیت می‌کند و از انجام تکالیف دیگر که در توان اوست سر باز می‌زند؟ چرا یکی می‌خواهد رهبر شود و دیگری فرمانبردار و مطیع؟ مثالهای مذکور نشان می‌دهد که رفتار به سوی هدف رانده و کشیده می‌شود و معمولاً رفتارهای هدفمند هستند که پایدار می‌مانند (خوانساری، ۱۳۷۵).

انگیزه اصطلاحی است که غالباً با انگیزش مترادف بکار می‌رود، با این حال می‌توان انگیزه را دقیق‌تر از انگیزش به عنوان حالتی مشخص که سبب ایجاد رفتاری معین می‌شود تعریف کرد. به عبارتی انگیزش عامل کلی مولد رفتار و انگیزه علت اختصاصی یک رفتار مشخص به حساب می‌آید (سیف، ۱۳۷۹).

انگیزه‌ها انواع مختلفی دارند و افراد به علل مختلف برانگیخته می‌شوند، انگیزه‌های اصلی عمدتاً شامل انگیزه‌های زیستی (گرسنگی، تشنگی و جنسی) و انگیزه‌های اجتماعی (تأیید، قدرت و

1 . Motivation
2- Morgan & king

پیشرفت) انگیزه دانستن و اثربخشی^۱ (نیاز به محرک و نیز کاوش) و انگیزه‌های هیجانی (خشم و شادی) می‌باشد (مورگان و کینگ، ۱۹۸۴؛ به نقل از خوانساری، ۱۳۷۵).

درباره ماهیت انگیزش و چگونگی تأثیر آن بر رفتار آدمی نظریه‌ها و استنباط‌های گوناگونی وجود دارد که پاره‌ای قدیمی و بر گذشته‌های دور مربوط می‌شود و پاره‌ای متکی بر تحقیقات جدید علمی است و هر یک از این نظریه‌ها حقایقی را درباره انگیزش و نیروهای مؤثر در رفتار آدمی بازگو کرده‌اند و تصویر خاصی از علل رفتارهای انسان را ترسیم نموده‌اند.

سیفرت^۲ (۱۹۹۲) گفته است انگیزش یک تمایل یا گرایش به عمل کردن به طریق خاص است او همچنین انگیزه را به صورت یک خواست و نیاز ویژه‌ای که انگیزه را موجب می‌شود، تعریف کرده است (سیف، ۱۳۷۹).

یکی از انگیزه‌های مهم اجتماعی که رفتار آدمی را تحت تأثیر قرار می‌دهد. انگیزه کسب تأیید است. کودکان از همان آغاز زندگی می‌آموزند که اگر بنا به خواست بزرگترها، به ویژه پدر و مادر، رفتار کنند به عنوان بچه‌های خوب، عاقل و حرف شنو شناخته می‌شوند و از امتیازهای دلخواه خود بهره‌مند می‌شوند. بر این اساس شک نیست که بسیاری از فعالیتهای ارزشمند افراد آدمی، نه تنها بخاطر خودشان، بلکه به منظور نیاز به تأیید^۳ یا مردم پسندی انجام می‌شوند، یعنی دیگران آنان را دوست بدارند، یاری دهند، تأیید کنند و مورد توجه و قدردانی قرار دهند، وقتی رفتار و کردار آدمی مورد تأیید و پسند جامعه قرار می‌گیرد نشانه آن است که فرد در محیط اجتماعی خود از وجهه، مشروعیت، رسمیت و احترام لازم برخوردار است و اینها همه از شرایط و انگیزه‌های افراد موفق و متعالی در جامعه امروزی ماست (پارسا، ۱۳۷۶).

1- Effectance motivation

2- Seifert

3- Need for approval

با توجه به مباحث بالا برای مطالعه همه سازه های روانشناسی از جمله تأیید جوئی باید اطلاعاتی را فراهم کنیم و این امر از طریق آزمونهای روانی و روشهای اندازهگیری امکانپذیر است. اندازهگیری در هر زمینه اطلاعاتی را درباره خصیصه معین فراهم می‌سازد که اغلب برای پیش بینی پدیده‌های مربوط به آن خصیصه مفید واقع می‌شود (ناییبی فرد، ۱۳۷۲).

بنابراین هدف اندازهگیری کسب اطلاعاتی درباره خصیصه‌های اشیاء، ارگانیزم‌ها و رویدادهاست. نتایج اندازهگیری همواره منجر به توصیف پدیده مورد اندازهگیری می‌شود و تفسیر این نتایج در بیشتر موارد نوعی پیش بینی فراهم می‌سازد. مقصود اصلی شناخت فرد است و منظور از شناخت فرد معینی توصیف کامل و جامع به گونه‌ای که بتوانیم درباره خصیصه‌های بدنی و روانی او اطلاعاتی مناسب و دقیقی فراهم کنیم و با توجه به روابط موجود بین این اطلاعات، تصویری واقعی و روشن از وی بدست دهیم.

تردیدی نیست که هر اندازه اطلاعات گردآوری شده منظم‌تر، مناسب‌تر و دقیق‌تر باشد آسانتر و بهتر می‌توان به تصمیمهای منطقی در مورد فرد دست یافت. مقصود از امتحان و بکار بردن آزمون و بطور کلی همه تدابیر سنجش رفتار آدمی در حقیقت فراهم ساختن چنین اطلاعاتی است (هومن، ۱۳۷۴).

امروزه آزمونهای روانی بعنوان ابزارهای مهمی برای سنجش هوش، استعدادهای خاص، صفات شخصیت و همچنین تشخیص اختلالات و ناهنجاری‌های روانی و تشخیص در مدارس، مؤسسات صنعتی و تجاری، ادارات دولتی، دانشگاه‌ها و مراکز درمانی بکار بسته می‌شود. از آزمونهای روانی در جوامع در حال توسعه کمتر استفاده می‌شود. این امر را می‌توان به عللی از جمله عدم شناخت صحیح و اصولی مؤسسات ذینفع از آزمونهای روانی، کمبود متخصصان توانا در ساخت و مناسب سازی پرسشنامه‌ها و ... دانست (گروسی، ۱۳۷۷).

آزمونهای روانی نوعی نظم و جمع‌بندی روان‌پویایی در مورد چگونگی اعمال روانی فراهم می‌کنند و در عین‌حال به تشخیص نیز کمک کرده و برای درمان راهنمایی کننده می‌باشند (کاپلان و سادوک، ترجمه پورافکاری، ۱۳۷۹).

بیان مسأله

در شرایط کنونی، نیاز به تأیید Napp^۱، یکی از قدرتمندترین نیازهای وابسته در جامعه معاصر تلقی می‌شود. نیاز به تأیید یک مفهوم روان‌زادی - اجتماعی است که مبنای انگیزشی برای حمایت اجتماعی بشمار می‌رود. فردی که نیاز به تأیید بالایی از طرف اجتماع و اطرافیان نشان میدهد، برای ارضاء این نیاز و کسب پذیرش از جانب دیگران به خواسته‌های خود بی‌اعتنا شده و هر آنچه انجام می‌دهد و حتی می‌اندیشد در راستای خواسته‌های دیگران است و تأیید شدن از جانب دیگران باعث شناخت مجدد از خود و شادی فرد تأیید جوست و این امر باعث می‌شود فرد تأییدجو استقلال خود را از دست بدهد و به دیگران وابسته باشد. فرد تأییدجو در موقعیت‌های خاص از طریق خودنمایی مثبت (میل‌گرایی) و افکار ناپسندگی (گرایش اجتنابی) عمل می‌کند. نیاز به تأیید به عنوان تکیه‌گاهی بر داوری - های ارزشمند دیگر مسائل مربوطه نیز مورد توجه قرار گرفته است (تری پاتی^۲ و تری پاتی ۱۹۹۷؛ به نقل از کرمی، ۱۳۷۹).

تفاوت‌های فردی در گرایش به Napp، دلالت بر تفاوت‌های رفتاری در موقعیت‌های متفاوت دارد و تحقیق با Napp ارزش پیش‌بینی این سازه را نشان داده است. نیاز به تأیید یک نیاز حمایتی است که تأییدجوی در تعیین کارکردهای رفتاری، ادراکی و شناختی -

1- need of approval

2-Tripathi

آزمودنیها نقش مهمی ایفا می‌کند و تحقیقات اخیر اهمیت تأییدجویی را در انواع رفتارهای اجتماعی معرفی کرده است (سالیوی^۱، ۱۹۹۲).

علی‌رغم توجهاتی که در کشورهای اروپائی و آمریکائی طی چند دهه‌ی اخیر به این نیاز شده، متأسفانه در جامعه‌ی ماچنان که باید و شاید مورد توجه قرار نگرفته در صورتی که می‌تواند به عنوان ابزاری مهم مورد استفاده والدین و سازمانهای اجتماعی قرار بگیرد. والدین و سازمانها می‌توانند از آن برای کنترل رفتار اعضای خود از طریق تأیید و عدم تأیید استفاده کنند. تأیید و عدم تأیید را همانگونه که تولمن می‌گوید می‌توان به عنوان تقویت‌کننده‌های مثبت و منفی رفتار تصور کرد و از آن برای جهت‌دهی رفتار افراد بهره‌جست.

نیاز به تأیید به عنوان یک نیاز اجتماعی در صورتی که مورد توجه قرار نگیرد، می‌تواند مانع از موفقیت‌های همه‌جانبه شده و کارکرد بهینه افراد، گروهها و جوامع را مورد تهدید قرار دهد. با توجه به اینکه نیاز به تأیید یکی از قدرتمندترین نیازهای وابسته و اجتماعی به شمار می‌رود، ارزیابی این نیاز در افراد برای شناخت بهتر افراد از اهمیت زیادی برخوردار خواهد بود (کرمی، ۱۳۷۹).

ارزشیابی از دیگران جدا از خوشایند و یا ناخوشایند بودن آن اطلاعاتی درباره افراد به ما انتقال می‌دهد. اطلاع‌رسانی در مورد تأییدجویی، تعیین‌کننده اصلی کارایی آن در کسب برخی رفتارهای اجتماعی است (کراون^۲، استریکلند^۳، ۱۹۶۱).

^۱- Salivay,C.E

^۲-Crown,D.P

^۳-Strickland,B.R

در حال حاضر ابزار گوناگونی وجود دارد که در حال ارزیابی خصایص شخصیتی هستند اما در بسیاری از موارد باید ارزیابی عینی‌تر و اختصاصی‌تر از شخصیت صورت گیرد تا بتوان در امر مشاهده و روانشناسی از این ابزار کمک گرفت و به راهنمایی افراد در زمینه‌های شغلی و تحصیلی پرداخت زمانی که روانشناسان و مشاوران اطلاعات دقیق‌تر و جزءتری از شخصیت افراد داشته باشند می‌توانند راهنمایی‌های کارآمدتری ارائه دهند.

با این حال محدودیت بسیار مهم تحقیق در زمینه تأییدجویی در داخل کشور نبود ابزاری پایا و روا در این زمینه است. آنچه در زمینه انگیزه تأیید موجود می‌باشد، منابعی است ترجمه شده و تنها یک پژوهش آن هم با ابزاری هنجار نشده در ایران صورت گرفته است.

همچنین بدلیل عدم شناخت دقیق این نیاز در افراد درمان و مشاوره کارآمد را نیز با مشکل مواجه کرده است. در نتیجه برای اینکه بتوانیم این نیاز را بهتر بشناسیم در صدد برآمدیم تا ابزاری که توسط تری پاتی و تری پاتی برای ارزیابی این نیاز ساخته شده را در کشور هنجار کنیم.

اهمیت و ضرورت پژوهش

روابط بین فردی، مهم‌ترین مؤلفه‌های زندگی ما از بدو تولد تا هنگام مرگ می‌باشند. بزرگترین تنبیه برای انسان تنها ماندن است (جانسون، ۲۰۰۲).

تحقیقات نشان داده که ۴۴/۶٪ از دانش آموزان دارای علائم روانپزشکی مثل افسردگی، اضطراب، حساسیت در روابط متقابل از جمله ترس از طرد شدن و مورد تأیید قرار نگرفتن هستند. همچنین نتیجه پژوهش‌ها دال بر این است که از سال ۷۳ تاکنون شیوع علائم روانپزشکی در نوجوانان و جوانان روبه افزایش بوده است (حسینی و همکاران، ۱۳۸۲).

کارل مینگر^۱ روانپزشک آمریکائی معتقد است سلامت روانی دربرگیرنده ارتباط سالم و رضایتمند با دنیای اطراف و دنیای درون خود و مؤثر بودن و شاد بودن است (کلمن^۲، به نقل از براهنی، ۱۳۷۶).

در بررسی‌های به عمل آمده، افراد تأیید جو از لحاظ روان درمانی، مشاوره و امور تربیتی مورد غفلت قرار گرفته‌اند، چون این افراد تنها به فکر برآورده کردن انتظارات جامعه هستند. (کروگر^۳، ۱۹۹۶).

این افراد هیجانهای خود را سرکوب کرده و از تعارض اجتناب می‌کنند. مستعد گرفتن سرطان و بیماریهای قلبی می‌باشند و افرادی هستند که تحمل استرسهای بین فردی را نداشته و در مقابل این استرسها به احساس درماندگی، ناامیدی، اضطراب و سرانجام افسردگی دچار می‌شوند (الری^۴، ۱۹۹۰).

1- Karl Manager
2- Colman, J
3 - Kroger, J
4 - O'Leary, A

با توجه به اینکه تقریباً یک سوم از جمعیت کشور را نوجوانان تشکیل می‌دهند، توجه جدی به مشکلات آنها در فرایند سلامت روانی آنها و داشتن روابط رضایتمند با محیط بیرون و درون خود از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

برای داشتن جامعه‌ای سالم و توسعه یافته توجه به جمعیت نوجوان از ضروریات است، و شناخت شخصیت در بسیاری از موارد موجب روشن شدن بسیاری از ویژگیهای رفتاری افراد از جمله اولویت نیازهای آنان می‌شود. در نتیجه لازم می‌شود که شخصیت افراد مورد ارزیابی قرار گیرد (گنجی، ۱۳۸۰).

امروزه برای ارزیابی شخصیت از آزمونها و ابزار سنجش بصورت گسترده در زمینه‌های مختلف از جمله مدارس، دانشکده‌ها، صنایع و کلینیک‌های روانشناسی و مراکز مشاوره مورد استفاده قرار می‌گیرد که هدف اصلی و اولیه این آزمونها ارزیابی خصوصیات شخصیتی جهت کمک به قضاوت، پیش بینی و بالاخره تصمیم‌گیری درباره افراد است. از آن جا که ما بوسیله‌ی سئوالهایی به اندازه‌گیری صفات شخصیتی می‌پردازیم پس قبل از هر چیز لازم است این سئوالها به خوبی شناخته شده و توسط آزمونهای آماری این موضوع را که آیا ابزار مناسبی برای سنجش خصوصیات شخصیتی می‌باشند یا خیر را بررسی کنیم (حاجی صادقی، ۱۳۸۶).

مطابق نظر روانشناسان از جمله گیلفورد^۱ (۱۹۵۹) عوامل سازنده شخصیت عبارت است از استعدادها - طرز تلقی‌ها - رغبت‌ها - خصوصیات جسمانی - نیازها و خلق و خوی فرد، پس یک بخش از شخصیت فرد شامل نیازهای او می‌باشد.

1- Guilford